
NOTAT til Folketingets Europaudvalg

Til: Folketingets Europaudvalg J.nr.: 2018 - 1765

CC:

Fra: Fiskeripolitisk kontor Dato: 6. december 2018
Udenrigsministeriet

Emne: Tysk forslag til fiskeriregulering i 4 naturbeskyttede områder i Nordsøen

KOM-dokument foreligger ikke

1. Resumé

Tyskland har fremsat forslag til fiskeriregulering i fire Natura 2000 områder i Nordsøen. Forslagene lægger op til et forbud mod brug af bundsløbende redskaber i visse områder, samt et forbud mod garnfiskeri i visse områder. Danmark, Frankrig, Nederlandene, Storbritannien, Sverige og Belgien har fiskerirettigheder i områderne og skal derfor konsulteres omkring de foreslåede fiskerireguleringer. Regeringen kan støtte den fælles indstilling om at Tyskland indfører beskyttelse af habitater i sine Natura 2000 områder, baseret på det reviderede forslag af 30. oktober 2018. Regeringen kan ligeledes støtte, at Rådet ikke gør indsigelser mod udstedelsen af den konkrete delegerede retsakt og vil 8 dage fra oversendelse af nærværende notat, lægge dette til grund.

2. Baggrund

Grundforordningen om den fælles fiskeripolitik, særligt artikel 18, lægger op til et udvidet regionalt samarbejde mellem medlemsstater med en direkte forvaltningsmæssig interesse inden for rammerne af den fælles fiskeripolitik. De pågældende medlemsstater kan med hjemmel i artikel 11 og 18 fremsende en fælles henstilling om en fiskeriregulering til Kommissionen. Kommissionen kan på baggrund af den fælles henstilling vedtage en endelig fiskeriregulering.

Forslaget om regulering af fiskeri i tysk zone af Nordsøen skal vedtages af Kommissionen med hjemmel i den nye grundforordning, særligt artikel 11, stk. 2, og artikel 18 som en delegeret retsakt. Den delegerede retsakt kan kun træde i kraft, hvis Europa-Parlamentet eller Rådet ikke gør indsigelse inden for en frist på 2 måneder. Fristen for indsigelse kan forlænges med 2 måneder efter anmodning fra enten Europa-Parlamentet eller Rådet. Europa-Parlamentet træffer beslutning om indsigelse med simpelt flertal. Rådet træffer beslutning om indsigelse med kvalificeret flertal.

Kommissionen træffer de nødvendige foranstaltninger under hensyn til den foreliggende videnskabelige rådgivning senest tre måneder efter modtagelsen af en fuldstændig anmodning fra den initierende medlemsstat med en fælles henstilling fra de berørte medlemsstater.

3. Formål og indhold

Det tyske forslag omfatter beskyttelse af havbunden via et forbud mod bundtrawlsfiskeri i visse dele af de tyske Natura 2000 områder, samt forbud mod garnfiskeri for at beskytte imod bifangster af havfugle og marsvin i visse Natura 2000 områder. Forslaget er Tysklands forslag til fiskeriforanstaltninger i deres Natura 2000 områder i Nordsøen for efterlevelse af EU's habitatdirektiv samt i forhold til Havstrategidirektivet. De Natura 2000 områder, Tyskland ønsker at beskytte, er beliggende i Nordsøen, hvor andre medlemsstater har fiskerirettigheder, hvorfor Tyskland er forpligtet til at høre og koordinere udformningen af det endelige forslag til fiskeriregulering med de medlemsstater, som har fiskerirettigheder i området. Ud over Danmark har Storbritannien, Sverige, Nederlandene, Belgien og Frankrig fiskerirettigheder i området.

I overensstemmelse med de aftalte retningslinjer om regionalt samarbejde i regi af Scheveningen samarbejdet, er der nedsat en ad hoc arbejdsgruppe med deltagelse af embedsmænd fra de berørte medlemsstater. Arbejdsgruppens formål er at drøfte forslagsteksten og formulere forslag til en fælles henstilling.

For en nærmere geografisk beskrivelse af det tyske forslag henvises til vedlagte bilag 1. Områderne og den foreslåede fiskeriregulering gennemgås nedenfor.

Beskrivelse af de tyske forslag

Forslag 1:

Tyskland foreslår at forbyde alt fiskeri med bundtrawl, inklusive snurrevod, i to del-områder af Natura 2000 området 'Sylt Outer Reef'.

Forslag 2:

Tyskland foreslår at forbyde alt fiskeri på 25 % af området 'Amrum Banke', som også ligger i Natura 2000 området 'Sylt Outer Reef'. Der er dog ikke geografisk overlap mellem forslag 1 og 2. Formålet er at beskytte sandbundsområder i henhold til Havstrategidirektivet.

Forslag 3:

Tyskland foreslår et totalt forbud mod garnfiskeri i hele Natura 2000 området 'Eastern German Bight' samt en mindre del af 'Sylt Outer Reef'. Formålet er at beskytte havfugle og marsvin mod at blive fanget som bifangst i garnfiskeri. Der er geografisk overlap med forslag 1 og 2.

Forslag 4:

Tyskland foreslår et totalt forbud mod garnfiskeri i en del af 'Sylt Outer Reef' i perioden 1. marts til 31. oktober. Formålet er at beskytte marsvin i deres yngleperiode.

Forslag 5:

Tyskland foreslår at forbyde alt fiskeri med bundtrawl, inklusive snurrevod, i hele Natura 2000 området 'Borkum Reef Ground'. Formålet er at beskytte revstrukturer og sandbundsområder.

Forslag 6:

Forslaget omhandler fiskeri med bundsløbende redskaber på Dogger Banke. Dette forslag køber i en separat regional proces, og vil blive behandlet senere.

Forslag 7:

Tyskland foreslår at fastfryse fiskeriindsatsen for fiskeri med garnredskaber i områderne 'Borkum Reef Ground' og 'Dogger Banke' på det gennemsnitlige niveau for de seneste 6 år. Formålet er at beskytte marsvin.

Kontrol:

Tyskland foreslår, at der skal afsendes VMS signaler (sporingssignal med angivelse af position, fart og kurs) fra fiskefartøjer, som anvender områderne til fiskeri hvert 10. minut.

På basis af drøftelserne i ad hoc arbejdsgruppen, har Tyskland den 30. oktober 2018 fremsendt et revideret forslag til de berørte medlemslande. Forslag 2, 6 og 7 er uændrede.

Forslag 1 er revideret således, at der åbnes for bundtrawlfiskeri i to områder, hvor Danmark har et betydeligt tobisfiskeri. For at kompensere for dette, lukkes andre dele af Natura 2000 området for bundtrawlfiskeri.

Forslag 3 er revideret således, at fiskeriindsatsen for garnfiskeri fastfryses på det gennemsnitlige niveau for de seneste 6 år i hele Natura 2000 området 'Eastern German Bight', samt en mindre del af 'Sylt Outer Reef'.

Forslag 4 er revideret således, at fiskeriindsatsen for garnfiskeri fastfryses på det gennemsnitlige niveau for de seneste 6 år fra en del af 'Sylt Outer Reef'.

Forslag 5 er revideret således, at der åbnes for trawlfiskeri i et område, hvor Danmark har et betydeligt tobisfiskeri.

I forhold til afsendelse af VMS signal, er dette blevet reduceret til hvert 30. minut. EU-kravet er hvert 2. time. I Danmark er kravet hver time.

Den formelle regionale proces blev sat i gang helt tilbage i 2011, hvor det tyske forslag blev præsenteret for første gang. Der blev nedsat en såkaldt 'ad-hoc arbejdsgruppe med repræsentanter fra Danmark, Tyskland, Frankrig, Nederlandene, Storbritannien, Belgien, Sverige og Kommissionen. Siden 2016 har der været afholdt jævnlige møder i den nedsatte arbejdsgruppe, hvor det fremsatte forslag er blevet drøftet. Udenrigsministeriet har indhentet videnskabelig rådgivning fra DTU Aqua og Århus Universitet i løbet af den regionale proces.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt den delegerede retsakt.

5. Nærhedsprincippet

Forslaget vil være et led i gennemførelsen af Unionens miljølovgivning og den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Det forventes ikke, at forslaget får lovgivningsmæssige konsekvenser.

Statsfinansielle konsekvenser

Det forventes, at forslaget får begrænsede statsfinansielle konsekvenser. Det skyldes, at der skal udvikles IT-løsninger, som kan sikre at Fiskeristyrelsen kan modtage VMS-signaler med et hyppigere interval end det i dag er tilfældet, for at kontrollere, om der fiskes i Natura 2000 områderne. Det forventes, at dette vil koste ca. 2 mio. kr, som afholdes inden for ministeriets egen ramme.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Dansk fiskeri i de tyske Natura 2000 områder er opgjort til ca. 82 mio. kr. for perioden 2005-2017, svarende til gennemsnitligt ca. 6,3 mio. kr. pr. år. Ser man kun på de dele af Natura 2000 områderne, hvor Tyskland foreslår at indføre fiskerireguleringer, er der tale om danske landinger for ca. 33 mio. kr. i samme periode, svarende til ca. 2,5 mio. kr. pr. år. Der er store årlige variationer, hvorfor omkostningerne potentielt set kan være større eller mindre. Det skal siges, at disse tal er baseret på den første version af forslaget, som ikke omfatter de tilpasninger til forslaget som Tyskland har fremsendt til forslaget den 30. oktober 2018. Hvis disse forslag vedtages, vil de erhvervsøkonomiske konsekvenser blive reduceret betydeligt.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

§5-udvalget (fiskeri) er blevet hørt.

Danmarks Fiskeriforening PO (DFPO), Danmarks Pelagiske PO (DPPO) og Marine Ingredients Denmark (MID) har indsendt et fælles høringssvar til det oprindelige forslag, ikke den nye version fra 30. oktober. De bemærker, at helt overordnet bør der kun fokuseres på de specifikke habitater og arter, som direktiverne lægger op til at beskytte. Store sammenhængende områder, der lukkes for fiskeri, hvor størstedelen af arealet er habitater, der ikke specifikt ønskes beskyttet via direktiverne, skal undgås. Beskyttelsesforanstaltningerne bør derudover kunne dokumenteres videnskabeligt, så det sikres, at beskyttelsen har den tilsigtede virkning. Fiskeredskaber, der ikke kan dokumenteres at have en påvirkning på de habitater eller arter, der er udpeget, skal efter deres mening ikke reguleres. Endelig bør pelagiske redskaber være tilladt i alle områder.

I forhold til forslag 1, finder de, at der bør tages hensyn til det danske tobisfiskeri i området, og at snurrevod ikke bør forbydes.

I forhold til forslag 2, finder de at det giver god mening at have et upåvirket referenceområde, så man på et videnskabeligt grundlag, kan undersøge i hvilken grad, aktivt fiskeri påvirker det pågældende habitat. De påpeger desuden, at når et sådant område udpeges, bør det derfor etableres i et område, hvor der har været lav fiskeriaktivitet i de foregående år.

I forhold til forslag 3 og 4, savner de videnskabeligt belæg for det foreslåede beskyttelsesniveau. Det påpeges, at mange typer garn reelt ikke bifanger fugle eller marsvin. Disse garntyper bør ikke reguleres.

I forhold til forslag 5, mener de, at der bør tages hensyn til tobisfiskeriet i området, og at dette finder sted uden at det har en stor påvirkning af sandbankerne.

WWF Verdensnaturfonden bemærker i forhold til det oprindelige forslag, at de danske myndigheders engagement i den tyske proces har været drevet af at sikre, at de tyske naturbeskyttelsesområder ikke får økonomisk betydning for danske fiskere.

WWF påpeger, at hvis det samlede tyske forslag havde været implementeret i perioden 2005-2017 ville det ifølge beregningerne samlet set have kostet danske fiskere ca. 2,5 mio. kr. pr. år. Fordelt på alle fartøjer og sammenlignet med de meget store indtægter, som særligt tobisfiskeriet indbringer i den resterende del af Nordsøen, mener WWF at dette beløb må betragtes som værende ganske uanseeligt. Høringsnotatet beskriver, at resultatet af hele processen sandsynligvis bliver kraftigt svækkede tyske naturbeskyttelsesområder - og ikke blot mindre justeringer på baggrund af danske ønsker, som ellers ville have været helt acceptabelt. WWF mener, at det er ganske sandsynligt, at dette resultat vil repræsentere et tab for fiskerne på den lange bane, som langt overstiger de årlige 2,5 mio. kroner. En stærk beskyttelse af større, sammenhængende områder i Nordsøen, som oprindeligt foreslået af Tyskland, ville markant have styrket habitaterne og biodiversiteten og således hele livsgrundlaget for de fiskebestande, som fanges og landes af danske fiskere.

WWF bemærker, at en høj biodiversitet og sunde, levende habitater udgør hele grundlaget for et på alle måder bæredygtigt fiskeri i Nordsøen. WWF opfordrer derfor Udenrigsministeriet til i fremtiden at betragte naturbeskyttelsesområder til havs, både i Danmark og i vores nabolande, som en styrke for både den biologiske mangfoldighed og dansk fiskeri på den lange bane og ikke som en økonomisk hindring på kort sigt.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Tyskland har i samarbejde med de øvrige relevante medlemsstater udarbejdet forslag til en fælles henstilling, og det forventes, at landene opnår enighed om den fælles henstilling, baseret på det reviderede udkast af 30. oktober 2018.

Det vurderes, at der fra Rådet ikke vil blive gjort indsigelser mod Kommissionens delegerede retsakt.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen forholder sig positiv til gennemførelse af tiltag i fiskeriforvaltningen, der følger af grundforordningen 1380/2013.

Regeringen kan støtte den fælles indstilling om at Tyskland indfører beskyttelse af habitater i sine Natura 2000 områder, baseret på det reviderede forslag af 30. oktober 2018. Tilpasningerne giver mulighed for bl.a. et tobisfiskeri i en mindre del af de områder, som ellers ville have været lukket for fiskeri. Med de tilpasninger, som er foretaget i forslaget af 30. oktober 2018, er det regeringens opfattelse, at forpligtelserne i henhold til direktiverne kan opnås, og at der er en fornuftig balance mellem de foreslåede tiltag og beskyttelsesbehovet. Foreslået fiskeriregulering skal være proportional, tage udgangspunkt i videnskabelig rådgivning og være kontrollerbar. Regeringen kan støtte, at Rådet ikke gør indsigelser mod udstedelsen af den konkrete delegerede retsakt på grundlag af den fælles henstilling, og vil 8 dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Fiskeripolitisk kontor
FPK